

Ware Christelijke Religie – Hoofdstuk 5

DE DECALOOG OF DE TIEN GEBODEN

- Nr.   *Inhoud:*
282.   *De Tien Geboden uitgelegd naar hun uitwendige en innerlijke zin.*
283.   *De Decaloog was de heiligheid zelf in de Israëlitische kerk.*
- 287   *De Decaloog bevat in de letterlijke zin de algemene voorschriften van de leer en van het leven; maar in de geestelijke en hemelse zin op alomvattende wijze alle voorschriften.*
291.   *Eerste Gebod: Er zal geen andere God voor Mijn aangezichten zijn.*
297.   *Tweede Gebod: Gij zult de Naam van Jehovah uw God niet ijdel gebruiken, want Jehovah zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdel gebruikt.*
301.   *Derde Gebod: Gedenkt de Sabbatdag, dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden, en al uw werk doen; maar de zevende dag is de Sabbat voor Jehovah, uw God.*
305.   *Vierde Gebod: Eert uw Vader en uw Moeder, opdat uw dagen verlengd worden, en opdat het u wel zij in het land dat de Here uw God u geven zal.*
309.   *Vijfde Gebod: Gij zult niet doden.*
- 313   *Zesde Gebod: Gij zult niet echtbreken.*
317.   *Zevende Gebod: Gij zult niet stelen.*
321.   *Achtste Gebod: Gij zult geen valse getuigenis afleggen tegen uw naaste.*
325.   *Negende en Tiende Gebod: Gij zult niet begeren uws naasten huis; Gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os en zijn ezel, noch iets dat van uw naaste is.*
329.   *De Tien Geboden bevatten alles wat tot de liefde tot God en alles wat tot de naastenliefde behoort.*
332.   *Eerste gedenkwaardigheid*
333.   *Tweede gedenkwaardigheid.*
334.   *Derde gedenkwaardigheid.*
335.   *Vierde gedenkwaardigheid.*

282. Er bestaat geen volk op de hele wereld, dat niet weet, dat het kwaad is te doden, overspel te plegen, te stelen, valse getuigenis af te leggen; en dat wanneer dit kwaad niet door wetten voorkomen zou worden, geen rijk noch staat noch welke gevestigde maatschappij dan ook zou voortbestaan.

Wie kan zich dan ook voorstellen, dat meer dan anderen het volk van Israël zo dom zou zijn om niet te weten dat dit boosheden waren? Men kan zich daarover verbazen, dat deze, over de hele wereld bekende wetten, op zo'n wonderbaarlijke wijze van de berg Sinäi door Jehovah Zelf verkondigd werden.

Maar luister! Zij werden op zo'n wonderbaarlijke wijze verkondigd, opdat men weten zou, dat deze wetten niet alleen burgerlijke en zedelijke wetten zijn, maar ook Goddelijke Wetten, en dat daartegen te handelen niet alleen betekent dat men de naaste, dus de medeburger en de maatschappij kwaad doet, maar ook zondigt tegen God: daarom werden deze wetten, door de verkondiging van de berg Sinäi door Jehovah, ook gemaakt tot wetten van de religie.

Het ligt voor de hand dat al wat Jehovah gebiedt, Hij gebiedt opdat het tot de religie zal behoren en opdat men het zal doen ter wille van de zaliging.

Maar alvorens de geboden te verklaren, dient ter inleiding over de heiligheid ervan te worden gehandeld, opdat duidelijk mag zijn, dat daar de godsdienst in gelegen is.

De Decaloog was de heiligheid zelf in de Israëlitische Kerk.

283. Daar de geboden van de Decaloog de eerstelingen van het Woord waren en vandaar de eerstelingen van de Kerk, die bij het volk van Israël gesticht moest worden, en daar zij in korte samenvatting alles van de religie bevatten, waardoor de verbinding van God met de mens, en van de mens met God tot stand komt, waren zij zó heilig, dat er niets heiligers bestond.

Dat zij allerheiligst waren blijkt het duidelijkst uit het volgende: dat Jehovah de Heer Zelf op de berg Sinäi neerdaalde in vuur en met engelen, en ze van daar af met luide stem verkondigde.

En dat het volk zich drie dagen lang voorbereidde om te zien en te horen.

Dat de berg rondom was afgezet, opdat niemand dichtbij zou komen en sterven.

Dat noch de priesters noch de ouderlingen naderden, maar Mozes alleen.

Dat deze geboden met de vinger van God op twee stenen tafelen geschreven waren.

Dat het gelaat van Mozes straalde, toen hij deze tafelen voor de tweede keer naar beneden droeg.

Dat de tafelen daarna in de ark werden neergelegd en de ark binnen in de tabernakel; en dat daarover het verzoendeksel werd geplaatst en over dit de cherubim van goud; dat dit binnenste in de tabernakel, waar de ark was, het heilige der heiligen werd genoemd.

Dat buiten de voorhang, waarbinnen de ark zich bevond, tal van dingen waren opgesteld, die de heilige dingen van de hemel en van de Kerk voorstelden, namelijk de met goud overtrokken tafel, waarop de toonbroden lagen, het gouden altaar met het reukwerk daarop, en de gouden kandelaar met de zeven lampen; verder de gordijnen rondom van fijn linnen, purper en scharlaken.

De heiligheid van deze gehele tabernakel was nergens anders vandaan dan uit de Wet, die in de ark was.

Wegens de heiligheid van de tabernakel vanuit de Wet in de ark was het hele volk van Israël op bevel daar omheen gelegerd, gerangschikt volgens de stammen en trok het in die rangorde daarachter voort.

En dan was daarboven overdag een wolk en in de nacht een vuur.

Wegens de heiligheid van deze Wet en de aanwezigheid van Jehovah in haar, sprak Jehovah boven het verzoendeksel tussen de cherubim met Mozes; en de ark werd genoemd 'Jehovah aldaar'.

Dat het Aäron niet toegestaan was, door de voorhang binnen te gaan, tenzij met offers en reukwerk, opdat hij niet sterven zou.

Wegens de aanwezigheid van Jehovah in deze Wet en rondom haar, geschieden ook wonderen door de ark waarin deze Wet lag, zoals de wateren van de Jordaan die uiteen weken, en het volk, zolang de ark in het midden van de rivier rustte, op droge grond overstak; dat door het ronddragen van de ark de muren van Jericho instortten; dat Dagon, de god van de Filistijnen, er eerst voor op zijn aangezicht viel en daarna met afgesneden hoofd en handpalmen op de drempel van de tempel lag; dat wegens haar de Bethschemieten bij vele duizenden geslagen werden; dat Uzah stierf omdat hij de ark had aangeraakt; dat deze ark door David met offer en gejuich naar Zion, en daarna door Salomo naar de tempel in Jeruzalem werd gebracht, waarvan de ark het heiligdom uitmaakte; daarnaast nog vele dingen meer.

Hieruit blijkt duidelijk, dat de Decaloog in de Kerk van Israël de heiligheid zelf was.

284. Hetgeen hierboven over de verkondiging, de heiligheid en de macht van deze Wet werd aangevoerd, vindt men in de volgende plaatsen in het Woord: ‘Dat Jehovah op de berg Sinai neerdaalde in vuur, en dat toen de berg rookte en beefde, en dat er waren donderslagen, bliksemflitsen, een zware wolk en een stem der bazuin’, (Exodus 19:16-18; Deuteronomium 4:11: 5:22-26).

‘Dat het volk vóór de nederdaling van Jehovah zich voorbereidde en zich heiligde gedurende drie dagen’, (Exodus 9:10,11,15).

‘Dat de berg rondom werd afgezet, opdat niemand te voet zou naderen en daarop toelopen, en sterven zou, en ook de priesters niet, maar Mozes alleen’, (Exodus 19:12,13,20-23; 24:1,2).

‘Dat de Wet werd verkondigd vanaf de berg Sinai’, (Exodus 20:2-14; Deuteronomium 5:6-21).

‘Dat de Wet geschreven was in twee stenen tafelen, en dat zij geschreven was met de vinger Gods’, (Exodus 31:18;.32:15,16; Deuteronomium 9:10).

‘Dat het aangezicht van Mozes, toen hij deze tafelen de tweede keer van de berg naar beneden bracht, dermate straalde, dat hij het aangezicht met een deksel bedekte toen hij met het volk sprak’, (Exodus 34:29-35).

‘Dat de tafelen in de ark werden gelegd’, (Exodus 25:16, 40:20; Deuteronomium 10:5; I Koningen 8:9).

‘Dat het verzoendeksel boven de ark gegeven werd, en dat daarboven de gouden cherubim gesteld werden’, (Exodus 25:17-21).

‘Dat de ark met het verzoendeksel en de cherubim in de tabernakel gebracht werden, en daarvan het eerste, dus het binnenste uitmaakte, en dat de met goud overtrokken tafel, waarop de toonbroden lagen, het gouden reukaltaar, en de gouden kandelaar met de lampen het uitwendige van den tabernakel uitmaakten, en de tien gordijnen uit fijn linnen, purper en scharlaken, het buitenste daarvan’, (Exodus 25:1-eind; 26:1-eind; 40:17-28).

‘Dat de plaats, waar de ark was, het heilige der heiligen werd genoemd’, (Exodus 26:33).

‘Dat het gehele volk van Israël zich rondom de tabernakel legerde in rangorde naar de stammen, en in rangorde daarachter optrok’, (Numeri 2:1-eind).

‘Dat er toen op den tabernakel een wolk was bij dag en een vuur bij nacht’, (Exodus 40:38; Numeri 9:15,16-eind; 4:14; Deuteronomium 1:33).

‘Dat Jehovah met Mozes sprak boven de ark tussen de cherubim’, (Exodus 25:22; Numeri 7:89).

‘Dat de ark vanuit de Wet in haar werd genoemd, ‘Jehovah aldaar’, want Mozes zei wanneer de ark optrok: Sta op, Jehovah, en wanneer zij rustte: Kom weder, Jehovah’, (Numeri 10:35,36 en verder 2 Samuël 6:2; Psalm 132: 7,8).

‘Dat het Aäron, vanwege de heiligheid van deze Wet niet toegestaan was, binnen de voorhang in te gaan, tenzij met offers en reukwerk’, (Leviticus 16:2-14 vervolg).

‘Dat vanuit de tegenwoordigheid van de macht van de Heer in de Wet, welke in de ark was, de wateren van de Jordaan werden afgesneden, en het volk, zolang zij in het midden rustte, op droge grond overtrok’, (Jozua 3:1-17; 4:5-20).

‘Dat bij het rondomdragen van de ark de muren van Jericho instortten’, (Jozua 6:1-20).
‘Dat Dagon, de god van de Filistijnen, voor de ark ter aarde viel, en daarna op de drempel van de tempel lag, losgerukt van het hoofd en met de handpalmen afgehouden’, (1 Samuël 5).
‘Dat de Bethschemieten vanwege de ark bij vele duizenden geslagen werden’, (1 Samuël 5 en 6).
‘Dat Uzah stierf omdat hij de ark had aangeraakt’, (2 Samuël 6:7).
‘Dat de ark door David in Zion werd gebracht met offers en gejuich’, (2 Samuël 6:1-19).
‘Dat de ark door Salomo in de tempel van Jeruzalem werd gebracht, alwaar zij het heiligdom maakte’, (I Koningen 6:19; 8:3-9).

285. Aangezien er door deze Wet verbinding is van de Heer met de mens, en van de mens met de Heer, wordt zij Verbond en Getuigenis genoemd: verbond, omdat zij verbindt, en getuigenis omdat zij de verdragen van het verbond bevestigt.

Want het verbond betekent in het Woord de verbinding en de getuigenis de bevestiging en vastlegging van de verdragen daarvan.

Daarom waren er twee tafelen, een voor God en de ander voor de mens.

De verbinding geschiedt uit de Heer, maar alleen dan, wanneer de mens de dingen doet, die op zijn tafel geschreven zijn.

Want de Heer is voortdurend aanwezig en wil binnenkomen, maar de mens moet, vanuit het vrije dat hij vanuit de Heer heeft, zich openen, want de Heer zegt: ‘Zie, Ik sta aan de deur en klop; indien iemand Mijn stem zal horen, en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij’, (Openbaring 3:20).

Dat de stenen tafelen, waarin de Wet geschreven was, de ‘tafelen van het verbond’ werden genoemd, en de ark hierdoor de ‘ark van het verbond’ werd genoemd, en de wet zelf het verbond, zie men in Numeri, ‘Toen braken zij op van de berg des Heren en trokken drie dagreizen ver, terwijl de ark van het verbond van de Heer vóór hen uit optrok’, (Numeri 10:33); en bij Deuteronomium, ‘En Hij maakte u het verbond bekend, dat Hij u gebod te houden, de Tien Woorden, en Hij schreef ze op twee stenen tafelen’, ‘Neemt u ervoor in acht, dat gij het verbond van de Heer uw God, dat Hij met u gesloten heeft, niet vergeet en u een beeld maakt in de gedaante van iets, dat de Here uw God u verboden heeft’, ‘De Here, onze God, heeft met ons een verbond gesloten op Horeb.

Niet met onze vaders heeft de Here dit verbond gesloten, maar met ons, zoals wij hier heden allen in leven zijn’, ‘Toen ik de berg was opgegaan om de stenen tafelen te ontvangen, de tafelen van het verbond, dat de Here met u gesloten had, vertoefde ik veertig dagen en veertig nachten op de berg; brood at ik niet en water dronk ik niet’, (Deuteronomium 4:13,23; 5:2,3; 9:9).

Verder ook bij Jozua, ‘Ziet, de ark van het verbond van de Here van de ganse aarde trekt vóór u over, de Jordaan in’, (Jozua 3:11); en ook bij Koningen: ‘..

en er plaats bereid voor de ark, waarin het verbond van de Heer rust, dat Hij met onze vaders gesloten heeft, toen Hij hen uit het land Egypte had geleid’, (1 Koningen 8:19,21); en in Openbaring: ‘En de tempel Gods die in de hemel is, ging open en de ark van Zijn verbond werd zichtbaar in zijn tempel, en er kwamen bliksemstralen en stemmen en donderslagen en aardbeving en zware hagel’, (Openbaring 11:19 en elders).

Daar het verbond de verbinding betekent, wordt over de Heer gezegd: ‘dat Hij het volk een verbond zal zijn’, (Jesaja 42:6; 49:8,9) en wordt Hij ‘Engel van het verbond’ genoemd, (Maleachi 3:1) en Zijn bloed het ‘bloed des verbonds’, (Mattheüs 26,28; Zacharia 9:11; Exodus 24:4-10).

En daarom wordt het Woord genoemd, ‘het oude verbond en het nieuwe verbond’; want verbonden worden gesloten met als doel de liefde, de vriendschap, de vereniging en de verbinding.

286. Dat er zo’n grote heiligheid en zo’n grote macht in deze Wet lag, kwam omdat zij een samenvatting was van alles van de godsdienst; want zij was in twee tafelen gegrift, waarvan de ene

in één samenvatting alle dingen behelst die God betreffen en de andere in één samenvatting alle dingen die de mens betreffen.

Daarom worden de geboden van deze Wet, de Tien Woorden genoemd, (Exodus 34:28; Deuteronomium 4:13;10:4).

Zij werden zo genoemd, omdat 'tien' alle dingen betekent, en 'woorden' waarheden betekenen; want er waren meer dan tien woorden.

Dat 'tien' alle dingen betekent en dat ter wille van deze betekenis de tienden werden ingesteld, zie men in het werk 'Onthulde Openbaring', nr.101; en dat deze Wet de samenvatting is van alles van de godsdienst zal men zien in hetgeen volgt.

De Decaloog bevat in de letterlijke zin de algemene voorschriften van de leer en van het leven; maar in de geestelijke en hemelse zin alomvattend alle voorschriften.

287. Het is bekend, dat de Decaloog in het Woord bij voorkeur de Wet wordt genoemd, omdat het alle dingen bevat, die van de leer en van het leven zijn.

Want de wet bevat niet alleen alle dingen die God betreffen, maar ook alle dingen die de mens betreffen.

Daarom was deze wet in twee tafelen geschreven, waarvan de ene over God handelt en de andere over de mens.

Het is eveneens bekend, dat alle dingen van de leer en van het leven betrekking hebben op de liefde tot God en op de liefde jegens de naaste, en alle dingen van deze liefden liggen opgesloten in de Decaloog.

Dat het hele Woord niets anders leert, blijkt uit deze woorden van de Heer: 'Jezus zei: Gij zult liefhebben de Heer, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand; en de naaste als uzelf; aan deze twee geboden hangen de wet en de profeten', (Mattheüs 22:37,39,40).

De wet en de profeten betekenen het hele Woord.

En verder: 'Een zeker wetgeleerde, Jezus verzoekende, zei: Meester, wat doende zal ik het eeuwige leven beërven? En Jezus zei tot hem: Wat is in de Wet geschreven? hoe leest gij? En hij antwoordde en zei: Gij zult de Heer, uw God, liefhebben met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw kracht, en met geheel uw verstand, en de naaste als uzelf; en Jezus zei: Doe dit en gij zult leven', (Lucas10:25-28).

Aangezien nu de liefde tot God en de liefde jegens de naaste alle dingen van het Woord zijn, en de Decaloog in de eerste tafel kort samengevat alle dingen van de liefde tot God bevat, en in de tweede tafel alle dingen van de liefde jegens de naaste, zo volgt hieruit, dat de Decaloog alle dingen bevat, die tot de leer en tot het leven behoren.

Een blik op beide tafelen maakt duidelijk, dat zij zo verbonden zijn, dat God vanuit Zijn tafel naar de mens ziet, en dat omgekeerd de mens vanuit de zijne naar God ziet, en dat er zo een wederkerig aanzien is, van dien aard, dat God Zijnerzijds nooit ophoudt naar de mens te zien en zulke dingen op gang te brengen, die tot zijn heil dienen; en als de mens deze dingen aanvaardt en doet, die op zijn tafel staan, vindt een wederkerige verbinding plaats en dan geschiedt wat de Heer sprak tot de wetgeleerde: 'Doe dit en gij zult leven'.

288. In het Woord wordt de wet vaak genoemd, en er zal gezegd worden, wat daaronder wordt verstaan in de strikte zin, en wat daaronder in de ruimere zin, en wat in de ruimste zin.

In strikte zin wordt onder de wet de Decaloog verstaan, in ruimere zin de door Mozes aan de zonen van Israël gegeven bepalingen en in de ruimste zin het hele Woord.

Het is bekend dat onder de wet in strikte zin de Decaloog wordt verstaan.

De wet in ruimere zin echter betekent de door Mozes aan de zonen van Israël gegeven bepalingen.

Dit blijkt uit de afzonderlijke bepalingen in Leviticus, en wel hieruit, dat zij de Wet genoemd worden, zoals:

Dit is de wet des schuldoffers (Leviticus 7:1).

Dit is de wet des vredeoffers (Leviticus 7:7,11).

Dit is de wet des spijsoffers (Leviticus 6:14 en vervolg).

Dit is de wet voor het brandoffer, voor het spijsoffer, voor het zoenoffer en schuldoffer, voor het vuloffer (Leviticus 7:37).

Dit is de wet van het beest en van de vogel (Leviticus 11:16 en vervolg).

Dit is de wet van de barende, bij een zoon en bij een dochter (Leviticus 12:7).

Dit is de wet der melaatsheid (Leviticus 13:59;14:2,32,54,57).

Dit is de wet dergenen, die een vloeiing hebben (Leviticus 15:32).

Dit is de wet der ijvering (Numeri 5:29,30).

Dit is de wet des Nazireërs (Numeri 6:13,21).

Dit is de wet der reiniging (Numeri 19:14).

Dit is de wet aangaande de rode koe (Numeri 19:2).

De wet voor de koning (Deuteronomium 17:15,19).

Ja, zelfs wordt het hele boek van Mozes de Wet genoemd: 'Toen Mozes deze wet opgeschreven had gaf hij ze aan de priesters, de zonen van Levi, die de ark van het verbond van de Heer droegen..; ' wanneer geheel Israël opgaat om voor het aangezicht van de Here, uw God, te verschijnen, op de plaats die Hij verkiezen zal, zult gij deze wet, ten aanhoren van geheel Israël voorlezen'; 'roep het volk tezamen, mannen, vrouwen en kinderen, ook de vreemdeling, die in uw steden woont, opdat zij er naar horen en de Here uw God, leren vrezen en al de woorden van deze wet, naarstig onderhouden..'; 'Neem dit wetboek en leg het naast de ark des verbonds van de Here, uw God, opdat het daar tot getuige tegen u zij', (Deuteronomium 31:9,11,12,26).

Bovendien ook in het Nieuwe Testament, zoals in Lucas: 'Toen de dagen van hun reiniging naar de wet van Mozes vervuld waren..'; ..

en om een offer te brengen overeenkomstig hetgeen in de wet van de Heer gezegd is'; 'En toen de ouders het kind Jezus binnenbrachten om met Hem te doen overeenkomstig de gewoonte der wet..'; 'En toen zij alles volbracht hadden, wat volgens de wet des Heren te doen was, keerden zij terug naar Galiléa, naar hun stad Nazareth', (Lucas 2:22,24-44); en bij Johannes: Wij hebben Hem gevonden, van wie Mozes in de wet geschreven heeft en de profeten, Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazareth'; 'Daarom, Mozes heeft u de besnijdenis gegeven – niet dat zij van Mozes komt, maar van de vaderen – en gij besnijdt een mens op sabbat.

Als een mens op sabbat de besnijdenis ontvangt, opdat de wet van Mozes niet verbroke worde, zijt gij dan op Mij vertoornd, omdat Ik op sabbat een gehele mens gezond gemaakt heb?'; '..

Meester deze vrouw is op heterdaad betrapt bij het plegen van overspel; en in de wet heeft Mozes ons bevolen zulken te stenigen', (Johannes 1:46;7:22,23; 8:5) en elders.

Deze bepalingen worden door Paulus eveneens onder 'de werken der wet' verstaan, waar hij zegt: 'dat de mens door het geloof gerechtvaardigd wordt zonder de werken van de wet', (Romeinen.3:28).

Dit blijkt duidelijk uit hetgeen daar volgt, en ook uit zijn woorden tot Petrus, die hij verweet dat hij zich gedroeg als de Joden, waar hij driemaal in één vers zegt, 'dat niemand door de werken der wet gerechtvaardigd wordt', (Galaten 2:14,15,16).

Onder de Wet wordt in de ruimste zin het gehele woord verstaan.

Dit blijkt uit het volgende: 'Jezus zei: Is er niet geschreven in uw wet: Gij zijt goden', (Johannes 10:34); dit is geschreven in, (Psalm 82:6).

De schare antwoordde: 'Wij hebben uit de wet gehoord, dat Christus blijft in der eeuwigheid', (Johannes 12:34); dit is geschreven in, (Psalm 35:19).

De Farizeeën zeiden: ‘Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd? Maar de schare, die de wet niet weet’, (Johannes 7:48 49); ‘Het is gemakkelijker, dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat een titel der wet valle’, (Lucas 16:17).

Onder de Wet wordt daar de hele Heilige Schrift verstaan; en verder in duizend plaatsen bij David.

289. Dat de Decaloog in de geestelijke en hemelse zin op alomvattende wijze alle voorschriften van de leer en het leven bevat, dus alles van het geloof en de naastenliefde, komt, omdat het Woord in de zin van de letter in alle en in elk van de dingen ervan, in het algemeen en in elk deel twee innerlijke zinnen bevat, waarvan de een de geestelijke en de andere de hemelse zin wordt genoemd, en omdat in deze zinnen de Goddelijke waarheid in haar licht en de Goddelijke goedheid in haar warmte is. Daar nu het Woord in het algemeen en in elk deel van dien aard is, is het noodzakelijk, dat de tien geboden van de Decaloog worden uitgelegd overeenkomstig deze drie zinnen, welke de natuurlijke, de geestelijke en de hemelse worden genoemd.

Dat het Woord van dien aard is, kan blijken uit hetgeen over ‘de Heilige Schrift of het Woord’, eerder in nrs. 193 tot 208, werd aangetoond.

290. Niemand kan, wanneer hij niet weet van welke aard het Woord is, zich enige voorstelling daarvan vormen, dat er een oneindigheid is in de bijzonderheden ervan, dat wil zeggen, dat het ontelbare dingen bevat, die zelfs de engelen niet kunnen uitputten.

Elk ding daarin kan met een zaadje worden vergeleken, dat uit de grond kan opgroeien tot een grote boom en een overvloed van zaadjes voortbrengen, waaruit weer soortgelijke bomen voortkomen, die samen een tuin vormen, en uit de zaadjes daarvan opnieuw andere tuinen, en zo tot in het oneindige. Van dien aard is het Woord van de Heer in zijn bijzonderheden en van dien aard is voornamelijk de Decaloog, want daar deze de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste leert, is het de korte samenvatting van het hele Woord.

Dat het Woord van dien aard is, zet de Heer ook door een gelijkenis als volgt uiteen: ‘Het koninkrijk van God is gelijk aan het mosterdzaad, dat een mens heeft genomen en in zijn veld heeft gezaaid; welk het minst is onder al de zaden, maar wanneer het opgegroeid is, is het groter dan de moeskruiden, en het wordt een boom, alzo dat de vogelen des hemels komen, en nestelen in zijn takken’, (Mattheüs 13: 31,32; Marcus 4:31,32; Lucas 13:18,19; vergelijk ook Ezechiël 17:2-8).

Dat er zulk een oneindigheid van geestelijke zaden of waarheden in het Woord is, kan blijken uit de wijsheid van de engelen, die geheel en al uit het Woord is.

Deze groeit bij de engelen tot in eeuwigheid door; en hoe wijzer deze worden, des te helderder zien zij dat de wijsheid zonder einde is, en zij worden gewaar, dat zij zelf slechts in het voorportaal daarvan zijn en dat zij niet wat de allerkleinste bijzonderheid betreft, de Goddelijke Wijsheid kunnen benaderen, welke zij een onmetelijke ruimte noemen.

Daar nu het Woord vanuit deze onmetelijke ruimte is, omdat het uit de Heer is, zo blijkt hieruit, dat er in alle dingen daarvan een zekere oneindigheid is.

Eerste Gebod

Er zal geen andere God voor Mijn aangezichten zijn.

291. Dit zijn de woorden van het eerste gebod, (Exodus 20:3; Deuteronomium 5:7) waaronder in de natuurlijke zin, die de letterlijke zin is, in de eerste plaats wordt verstaan, dat men geen afgoden vereren zal, want daarop volgt: ‘Gij zult u geen gesneden beeld, noch enige gelijkenis maken, welke boven in de hemelen is, en welke beneden op de aarde is, en welke in de wateren onder de aarde is;

gij zult u voor die niet buigen, en gij zult die niet vereren; want Ik, Jehova uw God, ben een najverig God', (Exodus 20: 3,4,5,6).

Dat onder dit gebod in de eerste plaats wordt verstaan, dat men geen afgoden vereren moet, kwam doordat vóór die tijd en daarna tot aan de komst van de Heer, in een groot deel van Azië een afgodische eredienst bestond.

De oorzaak van deze eredienst was, dat alle kerken vóór de Heer uitbeeldend en symbolisch waren, en de symbolen en uitbeeldingen waren van dien aard, dat de Goddelijke dingen onder verschillende figuren en gesneden beelden werden voorgesteld, die het gewone volk, toen de betekenissen daarvan in vergetelheid waren geraakt, als goden begon te vereren.

Dat ook het volk van Israël in een dergelijke eredienst was, kan blijken uit het gouden kalf, dat zij in de woestijn in plaats van Jehovah vereerden; en dat zij daarna niet afkerig waren van deze eredienst, blijkt uit vele plaatsen in het Woord, zowel in het historische als in het profetische.

292. Onder dit gebod: 'Er zal geen ander God voor Mijn aangezichten zijn', wordt in de natuurlijke zin ook verstaan, dat geen gestorven of levende mens als god vereerd mag worden, wat eveneens in de Aziatische wereld en in verschillende omringende plaatsen voorkwam.

Vele goden van de volkeren waren geen onbekenden, zoals: Baäl, Astaroth, Chemos, Milkom, Beëlzebub; en in Athene en Rome: Saturnus, Jupiter, Neptunus, Pluto, Apollo, Pallas, enzovoort.

Enigen van hen vereerden zij eerst als heiligen, daarna als godheden en tenslotte als goden.

Dat zij ook levende mensen als goden vereerden, blijkt uit de verordening van Darius de Mediër, 'dat niemand binnen dertig dagen iets zou vragen aan God, maar alleen aan de koning, want anders zou hij in de leeuwenkuil geworpen worden', (Daniël 6:8-einde).

293. In de natuurlijke zin, die de letterlijke zin is, wordt onder dit verbod ook verstaan, dat men niemand behalve God, en dat men niets behalve hetgeen uit God voortgaat, zal liefhebben boven alle dingen, hetgeen ook volgens de woorden van de Heer is, bij Mattheüs en Lucas: '..

een wetgeleerd vroeg, om Hem te verzoeken: Meester, wat is het grote gebod in de wet? Hij zei tot hem: Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand', (Mattheüs 22:35-37; en gelijke woorden in, (Lucas 10:25-28).

Want wie en wat boven alles wordt geliefd, is God en het Goddelijke voor hem die liefheeft; zoals voor hem die zichzelf of ook de wereld boven alles liefheeft, hijzelf of de wereld zijn god is.

Dit is de oorzaak, dat zulke mensen in hun hart niet enig God erkennen; dezen worden dan ook met hun soortgenoten in de hel verbonden, waar allen die zichzelf en de wereld boven alles liefhadden, verzameld zijn.

294. De geestelijke zin van dit gebod is deze, dat men geen andere God dan de Heer Jezus Christus zal vereren, omdat Hij Jehovah is, die in de wereld kwam en de verlossing volbracht, zonder welke niet enig mens noch enig engel behouden had kunnen worden.

Dat er naast Hem geen andere God is, blijkt uit de volgende plaatsen in het Woord: 'Men zal te dien dage zeggen: Ziet, deze is onze God, die wij verwacht hebben, dat Hij ons bevrijde; deze is Jehovah, die wij verwacht hebben, laat ons opspringen en ons verblijden in Zijn heil', (Jesaja 25:9).

'Een stem van een roepende in de woestijn: bereidt de weg voor Jehovah, effent in de verlatenheid een pad voor onze God; want de heerlijkheid van Jehovah zal geopenbaard worden, en zij zullen zien, alle vlees tegelijk; ziet, de Heer Jehovah zal in sterkte komen; gelijk een herder zal Hij Zijn kudde weiden', (Jesaja 40:3,5,10,11); 'Alleen tussen u is God, anders is er geen God meer; voorwaar, Gij zijt een verborgen God, de God van Israël, de Heiland', (Jesaja 45:14,15); 'Ben ik niet Jehovah, en er is geen God meer behalve Mij', (Jesaja 43:11; Hosea 13:4).

'Opdat alle vlees wete, dat Ik, Jehovah, uw Heiland en uw Verlosser ben', (Jesaja 49:26; 60:16);

'Wat onze Verlosser betreft, Jehovah Zebaoth is Zijn naam', (Jesaja 47:4; Jeremia 50:34); 'Jehovah,

mijn Rotssteen en mijn Verlosser', (Psalm 19:15); 'Alzo zei Jehovah, uw Verlosser, de Heilige Israëls, Ik ben Jehovah, uw God', (Jesaja 48:17; 43:14; 49:7; 54:8).

'Alzo zei Jehovah, uw Verlosser, Ik ben Jehovah, die alle dingen maak en alleen uit Mijzelf', (Jesaja 44:24); 'Alzo zei Jehovah, de Koning van Israël, en zijn Verlosser Jehovah Zebaoth: Ik ben de Eerste en de Laatste, en behalve Mij is er geen God', (Jesaja 44:6); 'Jehovah Zebaoth is Zijn naam, en de Heilige Israëls is uw Verlosser; Hij zal de God van de ganse aarde genoemd worden', (Jesaja 54:5,8); 'Abraham kent ons niet, Israël erkent ons niet, Gij, Jehovah, zijt onze Vader, Verlosser is van de eeuw aan Uw naam', (Jesaja 63:16); 'Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, Wiens naam is Wonderlijk, Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vredevoorst', (Jesaja 9:5); 'Ziet, de dagen komen, dat Ik aan David een rechtvaardige spruit zal verwekken, die als Koning regeren zal; en dit is Zijn naam: Jehovah onze Gerechtigheid', (Jeremia 23:5,6; 33:15,16); 'Filippus zei tot Jezus: toon ons de Vader, Jezus zei tot hem: die Mij ziet, ziet de Vader; gelooft gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is', (Johannes 14:8,9); 'In Jezus Christus woont al de volheid van de Godheid lichamelijk', (Colossenzen 2:9); 'Wij zijn in de Waarheid in Jezus Christus; deze is de ware God, en het eeuwige leven; kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden', (Johannes 5:20,21). Hieruit blijkt duidelijk, dat de Heer onze Heiland Jehovah Zelf is, die tevens Schepper, Verlosser en Wederverwekker is.

Dit is de geestelijke zin van dit gebod.

295. De hemelse zin van dit gebod is: dat Jehovah de Heer, Oneindig, Onmetelijk en Eeuwig is; dat Hij Almachtig, Alwetend en Alomtegenwoordig is; dat Hij is de Eerste en de Laatste, het Begin en het Einde, Die Was, Is en Zijn Zal; dat Hij is de Liefde zelf en de Wijsheid zelf, of het Goede zelf en het Ware zelf; daarom het Leven zelf, dus de Enige, uit wie alle dingen zijn.

296. Iedereen, die een andere God dan de Heer de Zaligmaker Jezus Christus, die Jehovah God Zelf in Menselijke vorm is, erkent en vereert, zondigt tegen dit eerste gebod; evenzo ook zij, die zichzelf wijsmaken, dat er werkelijk drie goddelijke personen van eeuwigheid aan bestaan.

Naarmate deze zich in deze dwaling bevestigen, worden zij meer en meer natuurlijk en lichamelijk, en kunnen dan niet enig Goddelijk Ware innerlijk begrijpen; en zelfs als zij dit horen en opnemen, dan bezoedelen en verhullen zij het toch met denkfouten.

Daarom kunnen deze mensen vergeleken worden met hen, die in de laagste of ondergrondse verdieping van een huis wonen, en vandaar niets horen van wat zij, die op de tweede en derde verdieping zijn, met elkaar spreken, omdat de plafonds boven hun hoofd verhinderen, dat het geluid doordringt.

Het menselijk gemoed is als een huis van drie verdiepingen, en op de laagste daarvan zijn zij, die zich bevestigd hebben in drie goden van eeuwigheid aan; op de tweede en derde zijn zij die één God in zichtbare Menselijke vorm erkennen en geloven dat de Heer God de Zaligmaker deze is.

De zinnelijke en lichamelijke mens is, omdat hij louter natuurlijk is, op zichzelf beschouwd helemaal dierlijk; en hij verschilt alleen daarin van het redeloze dier, dat hij spreken en redeneren kan, waardoor hij is als iemand, die zijn leven in een dierentuin slijt, waar allerlei wilde beesten zijn, en waar hij nu eens de leeuw, dan weer de beer, dan de tijger, het luipaard of de wolf speelt; ja zelfs kan hij ook het schaap spelen, maar dan lacht hij er in zijn hart om.

De louter natuurlijke mens denkt over de Goddelijke waarheden alleen vanuit wereldse dingen, dus uit zinsbegoochelingen, want hij kan zijn gemoed niet daarboven verheffen.

Daarom kan zijn geloofsleer vergeleken worden met een brij uit kaf, die hij als een lekkernij verorbert, of met hetgeen aan de profeet Ezechiël werd bevolen, namelijk tarwe, gerst, bonen, linzen, spelt, met drek van mens of rund te mengen, en zich daarvan een brood en koeken te maken, en zo de Kerk uit te beelden, zoals zij was bij het volk van Israël, (Ezechiël 4:9 e.v.).

Evenzo is het gesteld met de leer van de Kerk, die gebaseerd en gebouwd is op drie Goddelijke personen van eeuwigheid aan, waarvan elk afzonderlijk God is.

Wie zou het bizarre van dit geloof niet zien, wanneer dit zich als zodanig in een schilderij voor ogen werd gebracht.

Zo bijvoorbeeld, wanneer de drie in volgorde naast elkaar stonden, de eerste onderscheiden met scepter en kroon, de tweede in de rechterhand een boek houdend, dat het Woord is, en in de linkerhand een met bloed bespat gouden kruis, en de derde van vleugels voorzien op één voet staande, gereed om weg te vliegen en zijn werk uit te voeren, en boven deze drie dit opschrift: 'Deze drie personen die evenzovele goden zijn, zijn één god'.

Welk wijs mens zou bij het zien van dit schilderij niet bij zichzelf zeggen: 'Och, wat een fantasie?' Maar hij zou anders spreken bij het zien van een schilderij van één Goddelijk persoon met stralen van het hemelse licht rondom het hoofd, en met dit opschrift: 'Dit is onze God, tegelijk Schepper, Verlosser en Wederverwekker, dus de Heiland'.

Zou deze wijze dit schilderij niet kussen en het in zijn boezem naar huis dragen en door de aanblik daarvan zowel zijn eigen gemoed, als dat van zijn echtgenote en van zijn kinderen en bedienden blij maken?

Tweede Gebod

Gij zult de Naam van Jehovah uw God niet ijdel gebruiken, want Jehovah zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdel gebruikt.

297. Onder de naam van Jehovah God ijdel gebruiken wordt in de natuurlijke zin, die de zin van de letter is, de naam zelf verstaan, en het misbruik daarvan in allerlei gesprekken, vooral bij onwaarheden of leugens, en bij zweren zonder oorzaak en met het doel zich vrij te pleiten van kwade bedoelingen, hetgeen vervloekingseden zijn, en bij toverijen en bezweringen.

Maar bij God en bij Zijn Heiligheid, bij het Woord en bij het Evangelie zweren bij kroningen, bij inwijdingen tot het priesterschap, bij beloften van trouw, is niet de naam van God ijdel gebruiken, als degene die zweert, zijn beloften niet daarna als ijdel verwerpt.

Maar de naam van God moet, omdat dit het Heilige zelf is, voortdurend gebruikt worden in de heilige dingen, die tot de Kerk behoren, zoals in gebeden, psalmen, en in de hele eredienst, zoals ook in preken en in geschriften over kerkelijke onderwerpen.

De reden hiervan is, dat God in alle dingen van de godsdienst is, en wanneer Hij zoals naar behoren wordt aangeropen, is Hij door Zijn Naam tegenwoordig en luistert; daarin wordt de naam van God geheiligd.

Dat de Naam van Jehovah God in zichzelf heilig is, blijkt uit deze naam, en wel doordat de Joden het na hun eerste tijd niet waagden en ook nu niet wagen, de naam Jehovah uit te spreken, en dat door hen de evangelisten en de apostelen het evenmin wilden, waarom zij in de plaats van Jehovah 'de Heer' zeiden, zoals kan blijken uit verschillende plaatsen, die uit het Oude in het Nieuwe Testament zijn overgebracht, waar in de plaats van Jehovah wordt gezegd de Heer, zoals in Mattheüs: 'Hij zei tot hem: Gij zult de Here uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand', (Mattheüs 22:37); en bij Lucas: 'Hij antwoordde en zei: Gij zult de Here uw God liefhebben uit geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht en met geheel uw verstand, en uw naaste als uzelf', (Lucas 10:27), en dezelfde woorden bij, (Deuteronomium 6:5) en elders.

Dat de naam Jezus eveneens heilig is, is bekend uit de verklaring van de apostel, dat men bij deze Naam de knieën buigt en buigen moet in de hemel en op aarde; en bovendien hieruit, dat hij door geen duivel in de hel genoemd kan worden.

Er zijn meerdere namen van God, die niet ijdel gebruikt mogen worden, zoals: Jehovah, Jehovah God, Jehovah Zebaoth, Heilige van Israël, Jezus en Christus en de Heilige Geest.

298. In de geestelijke zin wordt onder de naam van God alles verstaan, wat de Kerk uit het Woord leert, en waardoor de Heer aangeroepen en vereerd wordt; al deze dingen zijn in samenvatting de naam van God.

Daarom wordt onder de naam van God ijdel gebruiken verstaan: iets daaruit gebruiken in zinloos en vals gepraat, leugens, verwensingen, toverijen en bezweringen, want ook dit is God en dus Zijn naam smaden en lasteren.

Dat het Woord, en wat daaruit van de Kerk is, en dus de hele eredienst de naam van God is, kan uit de volgende plaatsen blijken: ‘Van de opgang van de zon zal Mijn naam aangeroepen worden’, (Jesaja 26:8,13; 41:25).

‘Van de opgang van de zon tot haar ondergang zal Mijn naam groot zijn onder de volkeren; en op alle plaatsen zal Mijn naam reukwerk toegebracht worden.

Gij ontwijdt Mijn naam als gij zegt: De tafel van Jehovah is bevlekt; en gij blaast op Mijn naam, wanneer gij aanbrengt het geroofde, het kreupele en het zieke’, (Maleachi 1:11,12,13).

‘Alle volken wandelen, elk in de naam van zijn God, en wij, wij zullen wandelen in de naam van Jehovah, onze God’, (Micha 4:5).

‘Zij zullen Jehovah op een plaats vereren, waar Hij Zijn naam zal zetten, dat is waar Hij Zijn eredienst zal zetten’, (Deuteronomium 12:5,11,13,14,18; 16:2,6,11,15,16); ‘Jezus zei: waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen’, (Mattheüs 8:20).

‘Zo velen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven, zonen van God te zijn, die in Zijn Naam geloven’, (Johannes 1:12).

‘Die niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de Enigverwekte Zoon van God’, (Johannes 3:18).

‘Zij, die geloven, zullen het leven hebben in Zijn naam’, (Johannes 20: 31).

‘Jezus zei: Ik heb Uw naam aan de mensen geopenbaard, en Ik heb hun Uw naam bekend gemaakt’, (Johannes 17:6,26).

‘De Heer zei: Gij hebt weinig namen in Sardis’, (Openbaring 3:4).

Ook op tal van andere plaatsen, waar als in de voorafgaande, onder de naam van God het Goddelijke wordt verstaan, dat uit de Heer voortgaat, en waardoor Hij vereerd wordt.

Onder de Naam Jezus Christus wordt echter alles van de Verlossing verstaan en alles van Zijn Leer, en dus alles van de Zaligmaking; onder Jezus alles van de Zaligmaking door de Verlossing, en onder Christus alles van de Zaligmaking door Zijn Leer.

299. In de hemelse zin wordt onder de naam van God ijdel gebruiken, verstaan wat de Heer tot de Farizeeërs zei: ‘Alle zonde en lastering zal u vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden’, (Mattheüs 12:31,32).

Onder de lastering van de Geest wordt verstaan de lastering tegen de Goddelijkheid van het Menselijke van de Heer en tegen de heiligheid van het Woord.

Dat het Goddelijk Menselijke van de Heer onder de naam van Jehovah God wordt verstaan in de hemelse of hoogste zin, blijkt uit het volgende: ‘Jezus zei: Vader, verheerlijk Uw naam, en er kwam een stem uit de hemel, zeggende: En Ik heb verheerlijkt en Ik zal wederom verheerlijken’, (Johannes 12:28); ‘Zo wat gij begeren zult in Mijn naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde; zo wat gij begeren zult in Mijn naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde; zo gij iets begeren zult in Mijn naam, Ik zal het doen’, (Johannes 14:13,14).

In het gebed van de Heer wordt door 'Uw naam worde geheiligd' in de hemelse zin dan ook niets anders aangeduid.

Eveneens door de naam in Exodus en Jesaja, 'Neem u voor Hem in acht en luister naar Hem, wees tegen Hem niet wederspanning, want Hij zal uw overtredingen niet vergeven, want Mijn naam is in Hem', (Exodus 23:21; Jesaja 63:16).

Daar de lastering van de Geest de mens niet vergeven wordt, overeenkomstig de woorden bij Mattheüs: 'Daarom zeg Ik u: Alle zonden en lastering zal de mensen vergeven worden, maar de lastering van de Geest zal niet vergeven worden.

Spreekt iemand een woord tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden, maar spreekt iemand tegen de Heilige Geest, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomst', (Mattheüs 12:31,32) en dit is, wat in de hemelse zin wordt bedoeld; zo wordt aan dit gebod toegevoegd: 'want Jehovah zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdel gebruikt'.

300. Dat onder iemands naam niet alleen zijn naam wordt verstaan, maar ook zijn hele hoedanigheid, blijkt duidelijk uit de namen in de geestelijke wereld; daar behoudt geen mens de naam, die hij bij de doop en van zijn vader of geslacht in de wereld kreeg, maar iedereen wordt daar genoemd naar zijn hoedanigheid, en de engelen worden genoemd naar hun zedelijk en geestelijk leven.

Dezen zijn het ook, die bedoeld worden met de woorden van de Heer: 'Jezus zei: Ik ben de goede Herder, de schapen horen Zijn stem en Hij roept Zijn eigen schapen bij de naam en leidt ze uit', (Johannes 10:3); eveneens met deze: 'Ik heb weinig namen in Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben.

Die overwint, Ik zal op hem schrijven de naam van de stad van het Nieuwe Jeruzalem, en Mijn nieuwe naam', (Openbaring 3: 4,12).

Gabriël en Michaël zijn niet de namen van twee personen in de hemel, maar onder deze namen worden al diegenen in de hemel verstaan, die in de wijsheid zijn over de Heer en Hem vereren. Ook worden onder de namen van personen en plaatsen in het Woord geen personen en plaatsen verstaan, maar de dingen van de Kerk.

In de natuurlijke wereld wordt onder een naam evenmin uitsluitend de naam verstaan, maar tevens de hoedanigheid van de genoemde, daar deze onafscheidelijk aan zijn naam vastzit.

Want in het algemeen spraakgebruik zegt men van iemand, dat iemand dit of dat doet 'ter wille van zijn naam' of 'ter wille van de roem van zijn naam', of dat iemand 'een grote naam heeft', waarmee wordt aangeduid, dat hij beroemd is door de dingen die in hem zijn, bijvoorbeeld door scherpzinnigheid, geleerdheid, verdienste, enzovoort.

Wie weet niet, dat wie iemand ten aanzien van zijn naam bekritiseert en lastert, ook de daden van diens leven bekritiseert en lastert.

Zij zijn in het begrip verbonden en daardoor gaat de faam van zijn naam te gronde.

Zo ook besmeurt degene, die de naam van een koning, een hertog, een magnaat met smaad uitspreekt, ook hun majesteit en waardigheid.

Zo ook veracht hij, die iemands naam op verachtende toon uitspreekt, tevens de daden van diens leven; evenzo is het met ieder persoon gesteld, wiens naam, dat wil zeggen, wiens hoedanigheid en dus wiens goede reputatie volgens de wetten van alle koninkrijken, niet bezoedeld en met laster gekrenkt mag worden.

Derde Gebod

Gedenkt de Sabbatdag, dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden, en al uw werk doen; maar de zevende dag is de Sabbat voor Jehovah, uw God.

301. Dat dit het derde gebod is, kan men zien in Exodus en Deuteronomium: ‘Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt, zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat van de Here, uw God; dan zult gij geen werk doen, gij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont. Want in zes dagen heeft de Here de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de Here de sabbatdag en heiligde die’, (Exodus 20:8, 9,10) en dezelfde woorden in, (Deuteronomium 5:12,13,14).

Hieronder wordt in de natuurlijke zin, die de zin van de letter is, verstaan dat er zes dagen voor de mens en voor zijn werken zijn, en dat de zevende voor de Heer is en voor de rust van de mens, uit Hem.

In de oorspronkelijke taal betekent sabbat: rust.

De sabbat was bij de zonen van Israël de heiligheid der heiligheden, omdat dit de Heer uitbeeldde. De zes dagen beeldden Zijn werken en worstelingen met de hellen uit, en de zevende dag Zijn overwinning op haar, en dus de rust.

En daar deze dag uitbeeldend was voor het besluit van de hele verlossing door de Heer, was dit de heiligheid zelf.

Maar toen de Heer in de wereld kwam, en daardoor de uitbeeldingen van Hem ophielden, werd deze dag de dag van onderwijzing in Goddelijke dingen, en dus ook een dag van rust van arbeid, en van overdenking van dingen die tot de zaligheid en het eeuwige leven behoren, alsmede een dag van de liefde jegens de naaste.

Dat het een dag van onderwijzing in Goddelijke dingen werd, blijkt hieruit, ‘dat de Heer op die dag in de tempel en in de synagogen leerde’, (Markus 6:2; Lucas 4:16,31,31;13:10); ‘dat Hij tot de man die Hij genezen had zei: Neem uw bed op en wandel, en tot de Farizeeën, dat het de discipelen geoorloofd was, op de sabbatdag aren te plukken en te eten’, (Mattheüs 12:1-9; Marcus 2:23-eind; Lucas 6:1-6; Johannes 5:9-19).

Door elk van deze dingen wordt in de geestelijke zin aangeduid: ‘onderwezen worden in de leerstellige dingen’.

Dat deze dag ook een dag van de liefde jegens de naaste werd, blijkt uit wat de Heer op de sabbatdag deed en leerde: ‘En zie, daar was een mens met een verschrompelde hand.

En zij legden Hem de vraag voor, of het geoorloofd is op de sabbat te genezen, om Hem te kunnen aanklagen, Maar Hij zei tot hen: Wie zou er onder u zijn, die één schaap heeft en die, als dit op een sabbat in een put valt, het niet grijpen zal en eruit trekken? Hoeveel gaat niet een mens een schaap te boven? Derhalve is het geoorloofd op de sabbat wèl te doen.

Toen zei Hij tot die mens: Streck uw hand uit.

En hij strekte haar uit en zij werd weer gezond gelijk de andere.

En de Farizeeën gingen heen en spanden tegen Hem samen ten einde Hem om te brengen’, (Mattheüs 12: 10-14); dezelfde woorden bij (Marcus 3:1-9 en Lucas 6:6-12); ‘Hij was bezig te leren in een van de synagogen op sabbat.

En zie, er was een vrouw, die reeds achttien jaren een geest van zwakheid had en verkromd was en zich in het geheel niet kon oprichten.

Toen Jezus haar zag, sprak Hij haar toe en zei tot haar: Vrouw, gij zijt verlost van uw zwakheid en Hij legde haar de handen op, en terstond richtte zij zich op en zij verheerlijkte God.

Maar de overste van de synagoge, het kwalijk nemende, dat Jezus op de sabbat genas, antwoordde en zei tot de schare: Zes dagen zijn er, waarop gewerkt moet worden, komt dan om u te laten genezen en niet op de sabbatdag.

Maar de Here antwoordde hem en zei: Huichelaars, maakt ieder van u niet op de sabbat zijn os of zijn ezel van de kribbe los en leidt hem weg om hem te laten drinken? Moest deze vrouw, die een dochter van Abraham is, welke de satan, zie, achttien jaar gebonden had, niet losgemaakt worden van deze band op de sabbatdag? En toen Hij dit zei, schaamden zich al zijn tegenstanders, en de hele schare verheugde zich over al de heerlijke dingen, die door Hem geschiedden', (Lucas 13:10-18); 'En het geschiedde toen Hij op sabbat in het huis van een van de hoofden van de Farizeeën kwam om brood te eten, dat zij nauwkeurig acht op Hem sloegen.

En zie, er stond een waterzuchtig mens vóór Hem.

En Jezus antwoordde en zei tot de wetgeleerden en Farizeeën, zeggende: Is het geoorloofd op de sabbat te genezen of niet, en zij hielden zich stil.

En Hij vatte hem bij de hand en Hij genas hem en liet hem gaan.

En Hij zei tot hen: Als een zoon of een os van iemand van u in een put valt, wie zal hem er dan niet terstond uittrekken (ook) op de sabbatdag? En zij waren niet in staat iets daartegen in te brengen', (Lucas 14:1-7); 'Nu was het sabbat op die dag.

De Joden zeiden dan tot degene die genezen was: Het is sabbat en dan mag u uw matras niet dragen. Maar hij antwoordde hun: Die mij gezond gemaakt heeft, die heeft tot mij gezegd: Neem uw matras op en ga uws weegs.

Zij vroegen hem: Wie is de mens die tot u gezegd heeft: Neem op en ga uws weegs? En de genezen man wist niet wie het was; want Jezus was ontweken, omdat er een grote schare op die plaats was.

Daarna vond Jezus hem in de tempel en zei tot hem: Zie gij zijt gezond geworden; zondig niet meer, opdat u niet iets ergers overkome.

De man ging heen en zei tot de Joden, dat het Jezus was, die hem gezond gemaakt had.

En daarom wilden de Joden Jezus vervolgen, omdat Hij deze dingen op sabbat deed.

Maar Hij antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook.

Hierom dan trachtten de Joden des te meer Hem te doden, omdat Hij niet alleen de sabbat schond, maar ook God zijn eigen Vader noemde en Zich dus met God gelijkstelde', (Johannes 5:9-19);

'Daarom: Mozes heeft u de besnijdenis gegeven – niet dat zij van Mozes komt, maar van de vaderen – en gij besnijdt een mens op sabbat.

Als een mens op sabbat de besnijdenis ontvangt, opdat de wet van Mozes niet verbroken zal worden, zijt gij dan op Mij vertoornd, omdat Ik op sabbat een gehele mens gezond gemaakt heb?', (Johannes 7:22,23); 'Zij brachten hem die vroeger blind geweest was, naar de Farizeeën.

Nu was het sabbat op de dag, dat Jezus het slijk maakte en zijn ogen opende.

Opnieuw vroegen Hem ook de Farizeeën, hoe hij ziende was geworden.

En hij zei tot hen: Hij legde slijk op mijn ogen, ik waste mij en nu kan ik zien.

Sommige dan van de Farizeeën zeiden: Deze mens komt niet van God, want Hij houdt de sabbat niet.

Anderen zeiden: Hoe kan een zondig mens zulke tekenen doen? En er was verdeeldheid onder hen', (Johannes 9:14,16).

Uit deze plaatsen blijkt, waarom de Heer zei: 'dat Hij ook een Heer van de sabbat is', (Mattheüs 12:8; Marcus 2:28; Lucas 6:5).

En daar Hij dit zei, zo volgt daaruit dat deze dag Hem uitbeeldde.

302. Met dit gebod wordt in de geestelijke zin de hervorming en de wedergeboorte van de mens uit de Heer aangeduid; door de zes dagen van arbeid, de strijd tegen het vlees en zijn begeerten, en dan tevens tegen de boosheden en valsheden die uit de hel bij hem zijn.

En met de zevende dag wordt zijn verbinding met de Heer aangeduid, en de wedergeboorte daardoor.

Dat de mens, zo lang deze worsteling duurt, geestelijke arbeid verricht, maar dat hij, wanneer hij is wedergeboren, rust heeft, zal blijken uit wat hierna in het hoofdstuk over de hervorming en de wedergeboorte zal worden gezegd, vooral uit het volgende daar:

1. Dat de wedergeboorte op gelijke wijze geschiedt als de mens ontvangen, in de baarmoeder gedragen, geboren en opgevoed wordt.
2. Dat de eerste daad in het nieuw geborene is de hervorming wordt genoemd, welke het verstand betreft, en dat de tweede daad de wedergeboorte genoemd wordt, die de wil en van daaruit het verstand betreft.
3. Dat de innerlijke mens eerst hervormd wordt en door deze de uitwendige.
4. Dat er dan een worsteling ontstaat tussen de innerlijke en de uitwendige mens, en dat hij die overwint, over de ander heerst.
5. Dat de wedergeboren mens een nieuwe wil en een nieuw verstand heeft, enzovoort.

Dat de hervorming en de wedergeboorte van de mens door dit gebod in de geestelijke zin wordt aangeduid, komt omdat zij samenvallen met de werken en de worstelingen van de Heer tegen de hellen, en met de overwinning over deze, en de daarop volgende rust.

Want op de wijze waarop de Heer Zijn Menselijke verheerlijkte en dit Goddelijk maakte, hervormt en wederverwekt Hij ook de mens, en maakt hem geestelijk.

Dit is wat bedoeld wordt met 'Hem volgen'.

Dat de Heer worstelingen had, en dat deze arbeid worden genoemd, blijkt bij Jesaja: 'Wie gelooft wat wij gehoord hebben, en aan wie is de arm des Heren geopenbaard? Want als een loot schoot Hij op voor Zijn aangezicht, en als een wortel uit dorre aarde; Hij had gestalte noch luister, dat wij Hem zouden hebben aangezien, noch gedaante, dat wij Hem zouden hebben begeerd.

Hij was veracht en van mensen verlaten, een man van smarten en vertrouwd met ziekte, ja, als iemand voor wie men het gelaat verbergt; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht.

Nochtans, onze ziekten heeft Hij op Zich genomen en onze smarten gedragen; wij echter hielden Hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte.

Maar om onze overtredingen werd Hij doorboord, om onze ongerechtigheden verbrijzeld; de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden.

Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar ons eigen weg, maar de Here heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen neerkomen.

Hij werd mishandeld, maar Hij liet Zich verdrukken en deed Zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open.

Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen, en wie onder Zijn tijdgenoten bedacht, dat Hij is afgesneden uit het land der levenden? Om de overtreding van Mijn volk is de plaag op Hem geweest.

En men stelde Zijn graf bij de goddelozen, bij de rijke was Hij in Zijn dood, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in Zijn mond is geweest.

Maar het behaagde de Here Hem te verbrijzelen, Hij maakte Hem ziek.

Wanneer Hij Zichzelf ten schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nakomelingen zien en een lang leven hebben en het voornemen des Heren zal door Zijn hand voortgang hebben.

Om Zijn moeitevol lijden zal Hij het zien tot verzadiging toe; door Zijn kennis zal Mijn knecht, de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, en hun ongerechtigheden zal Hij dragen.

Daarom zal Ik Hem een deel geven onder velen en met machtigen zal Hij de buit verdelen, omdat Hij Zijn leven heeft uitgegoten in de dood en onder de overtreders werd geteld, terwijl Hij toch veler zonden gedragen en voor de overtreders gebeden heeft', (Jesaja 53); 'en verder 'Hij zei: Zij zijn toch Mijn volk, kinderen die niet trouweloos worden, en Hij werd hun tot een Verlosser.

In al hun benaudheid was ook Hij benauwd, en de engel des aangezichts heeft hen gered.

Maar zij waren wederspanning en bedroefden Zijn Heilige Geest', (Jesaja 63:8,9 en verder; en dat zulke dingen wat betreft de mens arbeid worden genoemd, 'Zij zullen niet tevergeefs zwoegen en geen kinderen voortbrengen tot een vroegtijdige dood, want zij zullen een door de Here gezegend geslacht zijn, en hun nakomelingen met hen', (Jesaja 65:23); en ook in Openbaring: 'Ik weet uw werken en inspanning en uw volharding en dat gij de kwaden niet kunt verdragen en hen op de proef gesteld hebt, die zeggen dat zij apostelen zijn maar het niet zijn en dat gij hen leugenaars hebt bevonden; en gij hebt volharding en hebt verdragen om Mijns naam wil en gij zijt niet moede geworden', (Openbaring 2:2,3).

303. In de hemelse zin wordt onder dit gebod de verbinding met de Heer en dan de vrede verstaan, vanwege de bescherming tegen de hel.

Want door de Sabbat wordt de rust aangeduid, en in die hoogste zin de vrede; daarom wordt de Heer 'Vrededorst' genoemd, en noemt Hij Zichzelf ook 'Vrede', zoals blijkt uit de volgende plaatsen: 'Een Knaap is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, op wiens schouder de heerschappij is; en Zijn Naam zal genoemd worden Wonderlijk, Raad, God, Held, Vader der eeuwigheid, Vrededorst, aan de vermenigvuldiging van de heerschappij en de vrede zal geen einde zijn', (Jesaja 9:5,6); 'Jezus zei: Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u', (Johannes 14:27); 'Jezus zei: Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt', (Johannes 16:33).

'Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem, die blijde boodschap brengt, en de vrede doet horen, zeggende: Uw God regeert', (Jesaja 52:7); 'Jehovah zal mijn ziel in vrede verlossen', (Psalm 55:19).

'Het werk van Jehovah is vrede; de arbeid der gerechtigheid, rust en zekerheid tot in eeuwigheid, opdat zij wonen in een woonplaats des vredes en in de tenten der zekerheid en in stille rusten', (Jesaja 32: 17,18).

'Jezus zei tot de zeventig, die Hij uitzond: In wat huis gij zult ingaan, zegt eerst: Vrede zij dezen huize; en indien aldaar een zoon des vredes is, zo zal uw vrede op hem rusten', (Lucas 10:5,6; Mattheüs 10:12,13,14).

'Jehovah zal vrede spreken tot Zijn volk; gerechtigheid en vrede zullen elkaar kussen', (Psalm 85:9,11).

Toen de Heer Zelf aan de discipelen verscheen, zei Hij: 'Vrede zij ulieden', (Johannes 20:19,21,26). Bovendien wordt over de staat van vrede, waarin men uit de Heer zal komen, gehandeld bij Jesaja: '... want de vroegere benauwdheden zijn vergeten, ja, zijn verborgen voor Mijn ogen.

Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; aan wat vroeger was, zal niet gedacht worden, het zal niemand in de zin komen, maar gij zult u verblijden en juichen voor eeuwig over hetgeen Ik schep..'; 'Verheugt u met Jeruzalem en juicht over haar, gij allen die haar liefhebt.

Verblijdt u over haar met blijdschap, gij allen die over haar treurt, opdat gij zuigt en u laaft aan haar vertroostende borst, opdat gij met volle teugen u laaft aan haar rijke moederborst'; 'Zoals iemands moeder hem troost, zo zal Ik u troosten, ja, in Jeruzalem zult gij getroost worden', (Jesaja 65:16,17 en 66:10,13), en elders; en in die staat zullen diegenen komen, die worden opgenomen in de Nieuwe Kerk, welke heden ten dage uit de Heer wordt gesticht.

Wat de vrede, waarin de engelen van de hemel zijn, en zij die in de Heer zijn, in zijn wezen is, zie men in het werk over 'Hemel en Hel', nrs.284 tot 290.

Ook hieruit blijkt duidelijk, waarom de Heer zich een Heer van de Sabbat, dat is van rust en van vrede, noemt.

304. De hemelse vrede, die een bescherming is tegen de hellen, opdat de kwaadheden en valsheden niet daaruit opstijgen en binnenvallen, kan in vele opzichten worden vergeleken met de natuurlijke vrede, zoals met de vrede na oorlogen, wanneer eenieder in zekerheid voor de vijanden en veilig in zijn stad, in zijn huis en in zijn velden en tuinen leeft.

Het is zoals de profeet zegt, waar hij op natuurlijke wijze spreekt over de hemelse vrede: ‘Zij zullen zitten, de man onder zijn wijnstok, en onder zijn vijgenboom, en er zal niemand zijn die ze verschrikt’, (Micha 4:4); en bij Jesaja: ‘Zij zullen huizen bouwen en die bewonen, wijngaarden planten en de vrucht daarvan eten; zij zullen niet bouwen, opdat er ander er wone; zij zullen niet planten, opdat een ander het ete, want als de levensduur van de bomen zal de leeftijd van Mijn volk zijn en van het werk van hun handen zullen Mijn uitverkorenen genieten.

Zij zullen niet tevergeefs zwoegen en geen kinderen voortbrengen tot een vroegtijdige dood, want zij zullen een door de Here gezegend geslacht zijn, en hun nakomelingen met hen’, (Jesaja 65:21,22,23).

Ook kan het worden vergeleken met de ontspanningen van de geest, en met de verpozingen na zware arbeid; met de vertroosting van moeders na de bevalling, wanneer haar liefde, haar opluchting brengt.

Het kan ook worden vergeleken met de opklaring na stormen, donkere wolken en donderslagen, en ook met de lente na het doorstaan van een harde winter, en dan met de verblijding over het nieuwe groen in de velden, en over de bloesems in tuinen, weiden en wouden.

Evenzo met de staat van de gemoederen bij hen, die na stormen en gevaren op zee de haven bereiken en hun voeten op het lang verwachte land zetten.

[Lees verder >>>](#)

[Terug naar de inhoudsopgave >>>](#)

Digitale uitgave – Swedenborg Boekhuis 2011.

Bron – www.swedenborg.nl